

LiBeRtE
yayınları

Yayla, Atilla, Terörizm: Fatsa'da Terör, Ankara: Liberte Yayınları, 1. Baskı, Ekim 2023

Terörizm

Fatsa'da Terör

Atilla Yayla

LiBeRtE

Terörizm: Fatsa'da Terör

Atilla Yayla

ISBN: 978-605-9823-73-9

Liberte Yayınları® | 255

1. Baskı: Ekim 2023

© 2023, Liberte Yayınları®

Bu çalışma, 1986 yılında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde "Terör-Terörizm ve Fatsa Örnek Olayı Çerçevesinde Türkiye'de Terör" adlı tamamlanmış doktora tezinin gözden geçirilerek kitaplaştırılmış halidir.

Tüm hakları saklıdır. Tamamı veya herhangi bir parçası, hiçbir şekilde fotokopiyle veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz ve dağıtılamaz. Yayınevimiz bunu yapanlar ve buna teşebbüs edenler hakkında kanunî takibat yaptırma hakkına sahiptir.

Yayın Yönetmeni: **Emre Turku**

İç Tasarım: **Serpil Koçtürk**

Kapak Tasarımı: **Liberte Yayınları**

Baskı: **Reprobir Matbaa**

Adres: 1514. Sokak, No: 23, 06378 İvedik OSB Yenimahalle / Ankara

Telefon: (312) 395 20 29 | Sertifika No: 47381

LiBeRTE
yayıncı grubu

Adres: GMK Bulvarı No: 108/16, 06570 Maltepe, Ankara

Telefon: (312) 230 87 03 | Faks: (312) 230 80 03

E-posta: info@liberte.com.tr | Web: www.liberte.com.tr | Sertifika No: 52155

Liberte Yayınları® Liberte Yayın Grubu'nun tescilli bir markasıdır.

Atilla Yayla

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden lisans (1980), yüksek lisans (1982) ve doktora derecelerini (1986) alıp Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve Plato Meslek Yüksekokulu'nda öğretim üyeliği yapmıştır (1986-2012). Profesör Yayla hâlen İstanbul Medipol Üniversitesi'nde öğretim üyesidir.

TDV, TSİD, Mont Pelerin Cemiyeti gibi kurumlarda üyelikleri bulunan Yayla, aynı zamanda Liberal Düşünce Topluluğu'nun kuruluşuna öncülük etmiştir. York Town Internet University ve Center of New Europe üyesi olan Yayla, Büyük Britanya ve Amerika Birleşik Devletleri'nde birkaç defa farklı üniversitelerde misafir öğretim üyesi olarak bulunmuştur.

Atilla Yayla aynı zamanda *Türkiye* gazetesinde köşe yazarlığı yapmaktadır.

Bazı Eserleri:

Liberal Bakışlar (Liberte Yayınları, 1993, 2. Baskı: Profil Yayınları, 2014)

Sosyal ve Siyasal Teori (Derleyen) (Siyasal Yayınları, 1994)

Refah Partisi Üzerine (Melih Yürüşen ile birlikte) (1996)

Siyasî Partiler Araştırması (Melih Yürüşen ile birlikte) (1996)

Siyaset Teorisine Giriş (1998) (3. Baskı: Kesit Yayınları, 2012)

İslam, Civil Society and Market Economy (Derleyen) (Liberte Yayınları, 1999)

Devletçi Zihniyet ve Piyasa Ekonomisi (Liberte Yayınları, 2000)

Özgürlük Yolu: Hayek'in Sosyal ve İktisadî Felsefesi (Liberte Yayınları, 2000)

Demokrasiyi Koruma Kılavuzu (Liberte Yayınları, 2001)

Fikir Hareketleri ve Liberal Düşünce Topluluğu (2003) (2. Baskı: Liberte Yayınları, 2013)

Piyasa Medeniyeti (Derleyen) (Liberte Yayınları, 2004)

Siyasî Düşünce Sözlüğü (2005) (5. Baskı: Adres Yayınları, 2011)

İki Cumhuriyetin Kavgası (Liberte Yayınları, 2007)
İktisat ve Hayat (Liberte Yayınları, 2007)
Kemalizm: Liberal Açıdan Bir Tahlil (Liberte Yayınları, 2015)
Liberallik-Demokratlık Tartışması (Etyen Mahçupyan'la beraber) (Liberte Yayınları, 2008)
Hayek'in Liberalizm Anlayışı (Kesit Yayınları, 2012)
Özgürlüğün Peşinde: Atilla Yayla (Söyleşi: Oğuz Turan Yayla) (Liberte Yayınları, 2013)
Hangi Liberalizm? (Editör; Liberte Yayınları, 2013)
Siyaset Bilimi (Adres Yayınları, 2015)
Şanlı Direniş (Liberte Yayınları, 2017)
Gizli Aşk (Liman Kitapları, 2017)
July 15: The Glorious Resistance of Turkish Democracy (Liberte Yayınları, 2018)
Anayasa Teorisine ve Hukukuna Giriş (Adres Yayınları, 2018)
Political Science (Adres Yayınları, 2018)

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
Giriş	3
Terörizmin Çağımızın En Önemli Sorunlarından Biri Durumuna Gelmesi	3
Terörizm Üzerinde Yapılan Çalışmalarda Karşılaşılan Güçlükler	7
Terörizm Çalışmalarında İzlenmesi Gereken Yöntem: Çalışmamızın Amacı ve Yöntemi	17
1 Terör-Terörizm Kavramlarının Genel Olarak Değerlendirilmesi	23
Tanım Arayışları	23
<i>Literatürdeki Tanım Arayışları</i>	<i>24</i>
<i>Uluslararası Metinlerdeki Tanım Arayışları</i>	<i>31</i>
Terörizmin Tanımı ve Mahiyeti.....	33
Terörizm ve Şiddet	37
Şiddet Üzerine.....	40
2 Terörizmin Tarihî ve Fikrî Gelişmesi	47
Tarihin Eski Dönemlerinde Terör	47
Fransız İhtilâli ve Modern Terörizmin Doğuşu	48
Anarşizm ve On Dokuzuncu Asırda Terör	52
20. Asırda Terör: Dün- Bugün-Yarın	60
3 Terör Türleri ve Özellikleri	81
Terör Türlerine Genel Bakış	81
Devlet Terörü - Devlete Karşı Terör	89
<i>Devlet Terörü</i>	<i>90</i>
<i>Devlete Karşı Terör</i>	<i>95</i>

Sosyal-Siyasal-Ekonomik Düzeni Yıkma Yönelik Terör	97
Ayrılkıcı - Bölücü Terör	102
Kır Terörü - Şehir Terörü.....	106
<i>Kır Terörü</i>	107
<i>Şehir Terörü</i>	121
İç Terör - Uluslararası Terör	133
<i>İç Terör</i>	134
<i>Uluslararası Terör</i>	136
4 Fatsa'nın Türk Teröründeki Yeri ve Çeşitli Yönleriyle Fatsa'da Terör	141
Türkiye'de Terör ve Fatsa'nın Türk Teröründeki Yeri.....	141
Coğrafi Demografik Sosyal-Ekonomik ve İdari Bakımlardan Fatsa	146
<i>Fatsa'nın Coğrafi ve Tabii Durumu</i>	146
<i>Ulaşım ve Haberleşme</i>	149
<i>Demografik ve İdarî Durum</i>	150
<i>Ekonomik ve Sosyal Hayat</i>	151
<i>Eğitim Kültür ve Sağlık Hayatı</i>	155
Fatsa'da Terör Olaylarının Başlaması ve Yankıları	158
Fatsa'da Terörün Boyutları vb Toplumsal Hayata Etkisi.....	200
1971'lerde Terörist Hareketler ve Türkiye Halk Kurtuluş Partisi - Cephesi	220
<i>Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu ve Türkiye Komünist Partisi - Marksist Leninist - Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu</i>	220
<i>Türkiye Halk Kurtuluş Partisi - Cephesi (Thkp-C)</i>	231
THKP-C Takipçisi Terörist Fraksiyonlar ve Devrimci Yol Örgütü... 265	
<i>THKP-C Kökenli Terörist Fraksiyonlar</i>	265
<i>Devrimci Yol: Oluşumu, Fikirleri, Örgüt Yapısı, Gelişmesi ve Parçalanması</i>	276
Fatsa'da Terörün Sebepleri ve Kaynakları	306
Genel Değerlendirme ve Sonuç	337
Kaynakça	345

Önsöz

BU ÇALIŞMANIN BAŞLICA AMACI TERÖRİZME TEORİK VE ampirik bir yaklaşım denemesinde bulunmaktır. Özellikle Türkiye açısından konunun ne kadar önemli olduğu açıktır. Buna rağmen ülkemizde bu konu üzerinde yapılan çalışmaların çok az ve yetersiz olduğu da bilinmektedir. Bu çalışma terörizm hakkında bundan sonra yapılacak çalışmalar için küçük de olsa bir teşvik sağlayabilirse maksadına ulaşmış olacaktır.

İncelemeye çalıştığımız Fatsa örnek olayıyla ilgili bilgi toplamak için ülke içinde epeyce dolaşmamız gerekti. İki defa Fatsa'ya gittik ve yaklaşık bir ay kalarak araştırmalar yaptık. Üzerine eğildiğimiz terörist örgüt hakkında malûmat edinmek düşüncesiyle eski (itirafçı) teröristlerle uzun mülâkatlarda bulunmak üzere üç defa İstanbul Metris Özel Askerî Cezaevine giderek iki hafta süren çalışmalar gerçekleştirdik. Ayrıca Fatsa Dev-Yol davasında yargılanan teröristlerin sosyal, ekonomik, demografik profilini incelemek üzere Amasya Askerî Cezaevi'ne, eski Ordu valisi ile görüşmek üzere de Mersin'e gittik. Özellikle Fatsa'da her tabakadan 200'e yakın kişiyle görüşmeler yaparak, önemli olaylar olduğu yerleri

bizzat dolaşarak, görgü şahitlerini dinleyerek, resmi kayıtları gözden geçirerek bilgi topladık. Bütün çabamıza rağmen bürokratik engelleri aşamayarak mahkeme kayıtlarına ulaşamamamız bazı konularda daha kuvvetli bilgi ve belgeler sağlamamızı engelledi.

Çalışmada Fatsa ile ilgili bölümlere göz atıldığında THKP-C'ne ve dönemin diğer örgütlerine geniş yer ayrıldığı görülecektir. İlk bakışta bu bölümlerin Fatsa ile fazla ilgili olmadığı sanılabilir. Ancak bugünü kavrayabilmek için geçmişi bilmek gerekmektedir. Fatsa'da olanlar 1971'lerde yaşananların devamı olarak ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan 1971 dönemi terörist örgütleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmak şarttır. THKP-C ve Dev-Yol'la ilgili kısımlarda, özellikle görüşlerinin anlatıldığı sayfalarda kendi kaynaklarından geniş alıntılar yapılmıştır. Bu örgütlerin kendilerine has, apayrı bir terminolojileri, tabir caizse "jargon"ları olduğundan buna mecbur kalınmıştır.

Çalışmamız boyunca burada isimlerini sayamayacağımız kadar çok kişiden ilgi ve destek gördük. Hepsine sonsuz teşekkürü borç biliriz.

Ankara / 1986